

... VƏ O BÖYÜK KİŞİ

... İstedadlı adamlar gün işığı kimidi. Və bu gün işığı harda olmasından asılı olmayaraq, göy üzündən həmişə boyulanıb Yer üzünü öz nuruna qərxd edib. O işığın, o nurun qarşısını buludlar bir anlıq alsada, yenidən o işığı dünyanı öz nuruna bələyib...

... Çox istedadlı adamlar tanıyıram və onların bir çoxundan ehtiyat eləyə-eləyə, qorxa-qorxa özlərinin xəbəri olmadan yazılar qələmə almışam. Bu yazıları mənə kiməsə xahiş eləməyib və o yazıları ürəyim, qəlbimin səsiylə yazmışam...

... Yazandan sonra qorxmışam ki, bu cür istedadlı adamlar, söz ustaları, şairlər, yazıçılar məndən narazı qalarlar. Böyük şair Zəlimxan Yaqub barəsində yazı qələmə alanda da, gün işığı kimi təmiz və duru Vaqif Bəhmənlinin dünyasından yazanda da, istedadlı yazıçı-publisist, millət vəkili, tələbə dostum İmamverdi İsmayılovun və böyük Tofiq Abdinin yaradıcılığından, işıqlı dünyasından danışanda da bu həyəcanları yaşamışam. Yazı dərc olunandan sonra o böyük istedad sahibləri mənə telefon açılar. Və ilk telefon açan da xalq şairi Zəlimxan Yaqub olub. Səsini eşidəndə qorxmışdum. Dedim yəqin böyük şairin yazı xoşuna gəlməyib. Dinləyəndən sonra isə ürəyim sakitləşdi. Dedi ki, mənə heç kim təcübləndirməyib, ancaq sən təcübləndirdin...

... O yazıdan sonra yazıçı-publisist İmamverdi İsmayılovdan, böyük şair Vaqif Bəhmənliyə və böyük publisist Tofiq Abdindən yazılar qələmə aldım. Bilmirəm, onlar razı qaldı, ya qalmadı, amma bildiyim o idi ki, mən çətin mövzulardan yapışırdım. Tofiq Abdin deyirdi ki, yaxşı eləyib yazmışsan. Sənin yazılarının elə bizim özümüzbə bənzəyir. Tam fərqli bucaqdan, fərqli tərəflərdən yanaşmışsan, hər şey əladı. Ürəkləndən bu mövzuda yazılarımı davam elətdirdim...

Mənim bir dostum var - yazıçı-publisist, pedaqoq, gözəl ziyalı Səməndər Məmmədov. Onun "Ədalət" qəzetində çox gözəl yazıları dərc edilib. Amma bir yazısı ürəyimə "sarı siminə" toxunmuşdu. Səməndər müəllim 40 ilə yaxın tanıdığı və duz-çörək kəsdiyi istedadlı jurnalist, yazıçı-publisist Həməzə Vəliməmmədovun "Dağdan ağır kişilər" kitabı haqqında öz ürək sözlərini, düşüncələrini qələmə almışdı. Bu publisist yazını oxuyandan sonra Həməzə müəllimin nə qədər istedadlı, nə qədər böyük ürək sahibi olduğunu, nə qədər vətəninə, xalqını sevdiyini duydum. Və onu da duydum ki, Həməzə müəllim elə özü də dağdan ağır kişilərdəndi. Çünki o cür gözəl, publisist yazıları, ancaq dağdan ağır kişilər yazsa bilər. Həmin yazıların hər sətirində, hər cümləsində bir insan ürəyi, bir insan qəlbə döyünür. Və Lerikin dağdan ağır kişilərini Həməzə müəllim Azərbaycan oxucusuna tanıtdırır və sevdirdir...

"Əməkdar jurnalist" Həməzə müəllimlə bağlı mənə dostum Səməndər Məmmədov o qədər danışmışdı ki, istər-istəməz o böyük kişiyyə, o dağ vüqarlı kişiyyə mənim ürəyimdə bir sevgi yaranmışdı. Və düşünürdüm ki, elə bu cür ziyalılar ancaq dağ adamları ola bilər. Çünki heç kəsin xətrinə dəyməsin, dağ adamları aranıllara nisbətən daha böyük qəlbə, daha böyük ürəyə, daha böyük, daha böyük, işıqlı dünyaya malikdilər. Onların içdiyi su, udduğu hava təmiz olduğu kimi, özləri də bulaq suyu ki-

mi dupduru olurlar. O adamların qəlbində heç vaxt xəbislik, paxıllıq, xainlik və mərdiməzarlıq ola bilməz. O adamların əlindən ancaq yaxşılıq gələ bilər...

... Bu yaxşı adam, bu nurlu adam mənim dostum Səməndər müəllimlə uzun illər dostluq edib. Belə ki, Səməndər Məmmədov ADU-nun filologiya fakültəsini bitirəndən sonra təyinatla Lerik rayonunun Vistən kəndinə dil-ədəbiyyat müəllimi göndərilib. Həyat yoldaşı Şahpəri xanımla orda düz 4 il müəllimlik eləyib. Və onda da o böyük kişi, Həməzə Vəliməmmədovla tanış olub. Həmin dövrdə Həməzə müəllim rayon-

da çıxan "Bolluq uğrunda" qəzetin redaktoru işləyirmiş. Üstəlik də Səməndər müəllimin əmisi, "Sovet kəndi" qəzetində şöbə müdiri vəzifəsində çalışan, Məmməd Məmmədovla dostluq edirmiş. Bu dostluğa sadıq olan o böyük kişi Səməndər müəllimə arxa durur, söykək olur və ona bir növ böyüklük eləyir. O, Səməndər müəllimin istedadını görüb qəzetdə çıxış etmək üçün imkanlar yaradır...

Səməndər Məmmədov da Cəfər Cabbarlının 70 illiyi ilə əlaqədar "Sevili sevilən, Yaşarı yaşayan" adlı gözəl bir məqalə yazır. Bu məqalə qəzetdə çap olunur, əks-səda yaradır. Uğurlu yazıdan sonra Həməzə müəllim ona tez-tez tapşırıqlar verir və Səməndər müəllim də maraqlı, orijinal məqalələri, oçerkləri, zarisovkaları ilə çıxış edir. Bu yazılar Səməndər müəllimi rayonda tanıtdırır və sevdirdir.

... Bir gün tanımadığım nömrədən mənə zəng gəldi. Sözü düzü, həmin nömrəni əvvəlcə görməmişdim. Amma iki saatdan sonra yenidən telefonuma həmin nömrədən zəng çalındı. Açdım və tanımadığım adamın çox şirin, səmimi və yaddaqalan səsinə eşitdim:

- Faiq Qismətoğludu?
- Bəli!
- Lerikdən sizi Həməzə Vəliməmmədov narahat eləyir.
- Eşidirəm - dedim.
- Həməzə müəllim fikrini davam etdirdi:
- Mən sizin bütün yazılarınızı izləyirəm. Özüm də uzun müddət qəzet redaktoru işləmişəm, səksəndən çox yaşım var. "Ədalət" in hər nömsini maraqla oxuyuram. Elə yazılarınız var ki, hətta kəsib saxlamışam. İndiki qəzet bolluğunda yaxşı yazılar çox azdı. Mövzularınız rəngarəngdi, maraqlıdı və oxucunu özünə çəkir...

... Sözü düzü, belə bir böyük ziyalının telefon açmağı və yazılarım haqqında xoş

söz deməyi mənə çox sevindirdi. Yəni Həməzə müəllim kimi istedadlı, təcrübəli, savadlı jurnalistin, yazıçı-publisistinin bu cür fikirlər səsləndirməyi bir müəllif olaraq mənə daha çox məsuliyyətli olmağa və axtarışlar aparmağa səsləyir. Əlbəttə, təcrübəli, savadlı ziyalılardan çox şey öyrənmək lazımdı.

Təəssüf ki, bu gün bizim bir çox istedadlı gənclərimiz nə yaşlı nəslin tövsiyələrini qəbul edir, nə də iradları ilə razılaşırlar. Elə bilirlər ki, alçaq dağları onlar yaradıb. Amma bilmirlər ki, ağac nə qədər bar versə, başını dik tutmur, özündən razı olmur və başını aşağı əyir...

... Şəxsən mən həmişə özümdən istedadlı, savadlı və təcrübəli yazarların bütün tövsiyələrini, iradlarını qəbul eləmişəm və göstərilən iradları da aradan qaldırmışam. Vaqif Bəhmənli kimi istedadlı və böyük bir şair həmişə deyir ki, sənin ən zəif yazılarını da oxuyuram. Dəfələrlə mənə o böyük şair yazılarıma görə, iradlarını bildirib və mən də o nöqsanları aradan qaldırmışam. Sonra görüşəndə deyib ki, bax, indi hər şey öz axarında gedir...

... Və mən Həməzə müəllimin, o böyük ziyalının ancaq səsinə eşitmişəm və bir də dostum Səməndər müəllimin onun haqqında bitib-tükənməyən bal kimi şirin söhbətlərini dinləmişəm. Eşitmişəm ki, Həməzə müəllim dağdan ağır kişilərdən biridi... Eşitmişəm ki, Həməzə müəllimin dağ boyda ürəyi var... Eşitmişəm ki, Həməzə müəllim bir adama yaxşılıq eləyəndə onun sevincini yaşayır...

... Köhnə kişilər və dağdan ağır kişilər həmişə belə olublar; heç vaxt özlərini çəkirib dağın başına qoymayıblar. Sadə, zəhmətkeş adamlara vəzifədə olanda heç vaxt yuxarıdan aşağı baxmayıblar. Ona görə də vəzifələri olmayanda onlar əməli-saleh işlərinə görə, öz xalqının, millətinin gözünün içinə dik baxırlar. Və Həməzə müəllim də belə kişilərdən olub. Nəinki Lerikdə, Azərbaycanda onu hamı ağayana, mərd və sözünün sahibi olan kişi kimi tanıyır. Və ona görə də bu gün onun elin, obanın və camaatın qarşısında alını açıq, vəzi ağıdır...

... Onun səsinə dinlədim və o səssiz bu gün də qulaqlarımda səslənir. Və o səsdə mən bir bal şirinliyi, bir əzəmət, bir qürur, bir ağsaqqallıq hiss etdim. Hiss etdim ki, dünyamız bu cür dağdan ağır kişilərin çiyindədir. O çiyin dağdan ağır yükü daşımağı bacarıb və bacarır...

... Və o böyük kişi ilə bağlı yazımı dostum və qonşum Səməndər Məmmədovu Həməzə müəllimin 75 illiyinə həsr etdiyü şeirlə tamamlamaq istəyirəm:

Od kimi alışdın, sönmədin heç vaxt,
Doğru-düz yolundan dönmədin heç vaxt,
Öz uca zirvəndən enmədin heç vaxt,
Qələmin itidir, ay Həməzə qağa,
Sözün qiymətlidir, ay Həməzə qağa.

Haqqa sən haqq dedin, haqqı danmadın,
Budaqdan-budağa uçub qonmadın,
Arxan, dayağında öz təmiz adın,
Yazıb-yaradırsan, ay Həməzə qağa,
Belə yaşayırsan, ay Həməzə qağa.

Satmadın sözünü sərvətə, vara,
Sən ağa ağ dedin, qaraya qara.
Hər kəlmən nur oldu qaranlıqlara,
Çağlayır ilhamın, ay Həməzə qağa,
Təmizdi vicdanın, ay Həməzə qağa.